

HAMK

Häme University
of Applied Sciences

Tämä on rinnakkaisallenne alkuperäisestä artikkelista /
This is a self-archived version of the original article.

Version: Accepted manuscript / Final draft

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Järvenpää, A-M. (5.9.2024). Ekoinnovaatiot
edellyttävät yhteistyötä. *Forssan Lehti*, 2.

Ekoinnovaatiot edellyttävät yhteistyötä

Kiertotalous tähtää resurssien tehokkaaseen käyttöön, jätteen syntymisen ehkäisyyn ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseen. Innovaatio on uusi tai paranneltu tuote, prosessi tai näiden yhdistelmä, jonka yritys on ottanut käyttöönsä tai tuonut markkinoille – se voi olla uusi markkinoilla tai se voi olla uusi vain yritykselle. Ympäristövaikutuksia vähentävä tuote tai prosessi on ekoinnovaatio, ja se edistää myös kiertotalouden tavoitteita.

Ekoinnovaation kehittäminen voi johtua ulkoisesta vaatimuksesta, kuten sääntelystä, tai sisäisestä tarpeesta parantaa kustannustehokkuutta ja kilpailukykyä. Taustalla voi olla myös tavoite vähentää ympäristövaikutuksia tuotteita tai palveluita muuttamalla, jolloin kehittämistä tehdään intensiivisessä vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa. Radikaalit, uuden teknologian mahdollistamat ekoinnovaatiot disruptoivat eli muuttavat koko markkinaa – yrityksen yhteistyö niiden kehittämisessä rajoittuu usein korkeakouluihin ja tutkimuslaitoksiin.

Pk-yrityksillä ei välttämättä ole keinoja innovointiin esimerkiksi tiedon, teknisten taitojen ja resurssien puuttuessa. Toisaalta kiertotalouden käytäntöjen toteuttaminen voi vaatia tuekseen uusia palveluita, teknologiaa tai tutkimusta. Ekoinnovaatioiden kehittäminen tarvitsee yhteistyötä ja yhteiskehittämistä.

Innovaatioekosysteemi on yhteiskehittämisen alusta, jossa keskitytään uuden tiedon, osaamisen ja innovaatioiden luomiseen. Se on kehittyvä joukko toimijoita, toimintaa, aineellisia ja aineettomia resursseja sekä teknologiaa – kaikkea mikä on merkityksellistä ryhmän suorituskyvylle.

Digitaalisilla teknologioilla nähdään merkittävä rooli innovaatioiden fasilitoinnissa ja kiertotalouden toteuttamisessa. Usein kyse on datan keräämisestä, analysoimisesta, mallintamisesta ja lopulta tietoon perustuvasta päätöksenteosta niin päivittäisessä toiminnassa kuin innovaatioiden kehittämisessäkin.

Tutkimuskirjallisuuden mukaan digitalisaatiota hyödyntävät pk-yritykset ovat usein myös pidemmällä kiertotaloudessa. Lisäksi digitalisaatiota ja kiertotaloutta yhdistävät pk-yritykset todennäköisemmin innovoivat. Itsestään selvää lienee se, että data-analytiikan osaamiseen ja työkaluihin investoineet yritykset pystyvät parantamaan toimintaansa taloudellisista, ympäristöllisistä ja sosiaalisista näkökulmista.

Kanta-Häme on hiljattain valittu yhdeksi EU:n innovaatiolaaksoksi ja koska HAMKin Forssan kampuksella koulutetaan kiertotalouteen erikoistuvia tieto- ja viestintäteknikkaa insinöörejä, on

meillä erinomaiset lähtökohdat perustaa sinne digitaalisia kiertotalouden ratkaisuja kehittävä ekoinnovaatiosysteemi yhdessä alueemme yritysten kanssa. Se voi kehittää uusia innovaatioita, osoittaa niiden toteutettavuutta ja hyötyjä sekä tuottaa uutta tietoa ja osaamista alueelle.

Anne-Mari Järvenpää

tutkijayliopettaja HAMKin Forssan kampukselta.